

znání středověké historiografie tím, že umožňují rozlišit, čím je daný text výjimečný a v čem naopak odpovídá tendencím soudobého písemnictví. Je-li totiž *Haličsko-volyňský letopis* studován pouze v kontextu dějepisců středověké Rusi, jeví se jako text výlučný, unikátní. Srovnání s texty středoevropského původu jej do jisté míry zbavuje exkluzivity, na druhou stranu z této komparace vyplývá zjištění, že v různých literaturách bez přímého kontaktu vznikly v téže době do značné míry analogické historiografické útvary, překračující tradiční žánrové rámce letopisu jako souboru každoročních stručných záznamů, tíhnoucí k dramatickému, literárně hodnotnému podání, vzpírající se přesné chronologické šabloně, avšak nedosahující ještě podoby kroniky, jež by nabídla čtenářům ucelený obraz dějin s jednotící individuální perspektivou svého autora.

Summary

GALICIAN-VOLHYNIAN CHRONICLE AND THE SECOND SEQUEL TO COSMAS: THE QUEST OF NEW CONCEPTS IN MEDIEVAL HISTORIOGRAPHY

This paper aims at genre and stylistic definition of the thirteenth-century *Galician-Volhynian Chronicle* both in the context of Russian medieval historiography and, above all, in comparison with contemporary genres of Latin historiography. Main attention is paid to a comparison between the *Galician-Volhynian Chronicle* and the so-called *Second Sequel to Cosmas*. Both texts are complementary in terms of facts, but they also show remarkable structural parallels: characteristic disruptions to chronological line, emphasis on dramatic narration, dominance of biographical principle and, in particular, historiographical metatext, i.e. commentaries by the authors on the methods of text-construction and selection of information. The comparison of the *Galician-Volhynian Chronicle* with the texts of Central European provenance suggests that analogous genres emerged in the same time in different literatures, which were without direct contact. The texts crossed traditional genre borders of annals (consisting of annual brief records) and tended towards dramatic, literary valuable reading that resisted the strictly chronological patterns. Those texts, however, did not assume yet the form of a chronicle, which would have presented the readers with a comprehensive vision of history underlined by a worldview of the author.